

Proje Başlığı	Mısırdaki 8x8 tam diallel melez kombinasyonların lizin ve metiyonin amino asit içeriği bakımından değerlendirilmesi ve in-vivo maternal haploid tekniği ile kaliteli protein ihtiva eden katlanmış haploid mısır hatlarının geliştirilmesi
Proje Lideri	Şekip Erdal
Projeyi Yürüten Kuruluş	Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Proje Yürütücüleri	Rahime CENGİZ, Ramazan TOKER, Ahmet ÖZTÜRK, Bülent CENGİZ, Mehmet PAMUKÇU, M.Paul SCOTT
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.03.2016-01.03.2019
Projenin Toplam Bütçesi	225.100 TL
Proje Özeti:	<p>Bu araştırmanın amacı lizin ve metiyonin esansiyel amino asit içeriği bakımından yüksek mısır hatları ile verimli/ticari mısır hatları arasında melezlemeler yaparak, özelliklere ilişkin genetik bilgilerin yanısıra başarılı kombinasyonları tespit etmek, kısa sürede protein kalitesi yüksek mısır saf hatlarını elde etmektir. Ülkemizde üretilen mısırın % 78'i hayvancılık sektöründe yem maddesi olarak kullanılmaktadır. Özellikle kanatlı yetiştiriciliğinde rasyonların büyük bir kısmını oluşturan mısırın en temel sorunu düşük protein kalitesidir. Protein kalitesinin düşük olmasının sebebi ise en önemli iki esansiyel amino asit olan metiyonin ve lizin bakımından yetersiz olmasıdır. Sözkonusu amino asit ihtiyacının karşılanması için yem rasyonlarına dışardan katkı yapılmaktadır. Kullanılan sentetik metiyonin ve lizin yem katkı maddeleri için Ülkemiz her yıl yurtdışından ciddi düzeyde ithalat yapmaktadır. Bununla birlikte, yem katkı maddelerinin insan ve hayvan sağlığına olası etkileri bir tarafa, organik tarımda sentetik amino asitlerin kullanılmayacağı düşünüldüğünde bitki ıslahı yöntemleri ile mısırdaki lizin ve metiyonin seviyesinin artırılması oldukça önemli bir konudur. Dünyada lizin protein seviyesinin artırılması önemli bir aşamaya gelmiş, günümüzde lizin seviyesi yüksek tropikal çeşitler tarımda yer almıştır. Ancak metiyonin ile ilgili çalışmalar nispeten daha yenidir. Konu ile ilgili mısır ıslahında Ülkemizde bu güne kadar herhangi bir çalışmaya rastlanılmamış, lizin ve metiyonin seviyesi yüksek mısır çeşidinin üretimde yer aldığına dair herhangi bir kayıt tespit edilememiştir. Populasyon, çeşit ve hat ihtiyacının yanında uluslararası literatürde de konu ile ilgili önemli eksiklikler tespit edilmiştir. Bu öngörüyle, proje sonuçlarının uluslararası literatüre önemli katkılar sağlama potansiyeli bulunmaktadır. Araştırmamız, mısırdaki bu yönde çeşit ıslahı için önemli bir adım olup klasik ve biyoteknolojik yöntemlerin birlikte kullanılması sonucu birden çok amaca ulaşmayı hedefleyen bir çalışmadır. Araştırmada, 2016 yılında 8x8 tam diallel melez kombinasyonlar elde edilecek, F1'ler Antalya ve Sakarya ekolojik koşullarında 2017 ve 2018 yılında test edilecektir. Kısa sürede saf hat elde etmek için in-vivo maternal haploid tekniği kullanılacak ve elde edilecek katlanmış haploid mısır hatları birçok özellik bakımından tanımlanacaktır. Planlanan proje, bu konuda yürütücünün kariyer gelişimine destek sağlayacak ve bu alanda ihtiyaç duyulan araştırmacı eksikliğinin giderilmesi noktasında önemli bir adım olacaktır. Bunun yanında, diallel analizler ile gelecek dönem ıslah çalışmalarının yönlendirilmesi için veri elde edilecek ve olası başarılı kombinasyonlar tespit edilecektir. Projenin en önemli katkılarından bir diğeri ise çalışma sonucunda nitelikli ve kaliteli % 100 homozigot mısır hatları elde edilecektir. Gelecek dönemlerde bu hatlarla yapılacak melezlemeler sonucunda kaliteli çeşit veya çeşitler ülke tarımına sunulabilecektir.</p>
Anahtar Kelimeler:	Mısır, protein kalitesi, lizin, metiyonin, in-vivo, katlanmış haploid, kendilenmiş hat